

Anotācija pētījumam: “Mērījumi pārtikas atkritumu un pārpalikumu apjoma noteikšanai”
(pētījuma nosaukums)

Pētījuma mērķis, uzdevumi un galvenie rezultāti	Pētījuma mērķis, uzdevumi un galvenie rezultāti
latviešu valodā	angļu valodā
Pētījuma darba uzdevums ir veikt mērījumus un datu apkopojumu noteiktos pārtikas atkritumu rašanās ķēdes posmos - primārā ražošanā; pārstrāde un ražošanā; pārtikas mazumtirdzniecība un citāda izplatīšana; restorāni un ēdināšanas pakalpojumi; mājsaimniecības par 2019.gadu un 2020.gadu. Pārtikas atkritumu daudzuma noteikšanai tika izmantotas tiešās mērīšanas un koeficientu metodes. Tiešās mērīšanas metode balstīta uz datiem vides statistikas datu bāzē “Nr. 3 - Atkritumi” pārskatus. Koeficientu metodes piemērošanā aprēķini balstīti uz Latvijas datu bāzēs iegūtajiem datiem noteiktajos gados, kā arī izmantoti dati, kas iekļauti literatūras avotos. Datu precizēšanai veiktas telefona intervijas ar uzņēmumu pārstāvjiem, kā arī izplatītas anketas atkritumu apsaimniekošanas uzņēmumu un mājsaimniecību vidū. Primārās ražošanas dati balstās uz veikto aprēķinu, kura pamatā ir literatūras dati un dati par attiecīgo lauksaimniecības nozaru produkcijas apjomiem, kā arī dzīvnieku audu atkritumu pārstrādi. Šajā posmā 2019. gadā radītais pārtikas atkritumu novērtējums ir 320971 t, bet 2020. gadā 333701 t. Pārtikas ražošanas nozaru uzņēmumi lielāko daļu no radītajiem pārtikas atkritumiem nodod tālākai pārstrādei un tikai neliela daļa nonāk nešķirotu atkritumu konteineros. 2019. gadā pārstrādei tika nodotas 50293 t, bet 2020.g. pārstrādei tika nodotas 61888 t. Datu par pārtikas atkritumu daudzumu pārtikas mazumtirdzniecība un citā izplatīšana radītajiem pārtikas atkritumiem tika iegūti aprēķinu ceļā. Novērtējot kopēji nozarē radīto atkritumu daudzumu, tas ir 48 372 t 2019. gadā, bet 47853 t 2020. gadā. Arī restorānu un ēdināšanas	The goal of the study is to carry out measurements and data collection about generated amounts food waste along food supply chain – primary production; processing and manufacturing; retail and other distribution of food; restaurants and food services; households). Generated amounts of food waste were established by using methods of direct measurement and coefficients. Methods of direct measurement are based on data in environmental statistics data base “Nr.3-Waste”. Method of coefficients is based on data in data bases in Latvia and in sources of literature. Data were verified in phone interviews with representatives of enterprises, also questionnaires were used for obtaining data from households and enterprises. Data about food waste generated were obtained by calculation based on data in literature and on data about production of respective branch of agricultural production, as well as on management of animal by-products. It was assessed that in primary production in 2019 there were generated 320971 tons of food waste, but in 2020 - 333701 tons of food waste. In 2019 there were recovered 50293 tons of food waste generated by processing and manufacturing, while in 2020 there were recovered 61888 tons of food waste in this part of food supply chain. Data on generated food waste in retail and other distribution of food were calculated. In 2019 in this sector there were generated 48372 tons of food waste, while in 2020 this amount was 47853 tons. Data on generated food waste were calculated also in sector of restaurants and food services. In 2019 in this sector there were generated 48372 tons of food waste, while in 2020 this amount was 47853 tons.

pakalpojumu nozares radītais pārtikas atkritumu daudzums tika noteikts aprēķinu ceļā. Tē novērtētais 2019. gadā radītais daudzums ir 13 993 t, bet 2020. gadā 10 627 t. Pārtikas atkritumu daudzuma novērtējums mājāsaimniecībās balstījās uz veikto apsekojumu datiem, kas parādīja, ka daļa pārtikas atkritumu 38 205 t 2019.gadā, bet 37 880 t 2020.gadā tika pārstrādātas pašās mājāsaimniecībā – izmantotas komposta veidošanai vai mājdzīvnieku barošanai. Savukārt tieši mājāsaimniecībās liela daļa pārtikas atkritumu tiek savākta nešķīrotā veidā – 119668 t 2019.g. un 118649 t 2020.g. un nonāk poligonos.	In order to establish amount of food waste there were used data of questionnaires. In 2019 38205 tons of food waste were recovered within households (home composting, animal feed), while in 2020 this amount was 37880 tons. It was also estimated, that in 2019 119668 tons of food waste were disposed together with unsorted municipal waste, and in 2020 there were disposed 118649 tons of food waste.
Galvenās pētījumā aplūkotās tēmas	Veikti mērījumi un datu apkopojums par noteiktos pārtikas piegādes ķēdes posmos (primārā ražošana; pārstrāde un ražošana; pārtikas mazumtirdzniecība un citāda izplatīšana; restorāni un ēdināšanas pakalpojumi; mājāsaimniecības) radītajiem pārtikas atkritumiem 2019. un 2020.gadā.
Pētījuma pasūtītājs	Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija
Pētījuma īstenotājs	Biedrība "Latvijas Atkritumu saimniecības asociācija"
Pētījuma īstenošanas gads	2021. gads
Pētījuma finansēšanas summa un finansēšanas avots	23 000,00 EUR (bez PVN). Finansējums paredzēts no valsts budžeta programmas 21.00.00 "Vides aizsardzības fonds un iemaksas starptautiskajās organizācijās", apakšprogrammas 21.13.00 "Nozares vides projekti" projekta Nr. 1-08/202/2021 "Mērījumi pārtikas atkritumu un pārpalikumu apjoma noteikšanai" līdzekļiem
Pētījuma klasifikācija*	12.2. padziļinātas ekspertīzes pētījumi politikas vai tiesiskā regulējuma izstrādei, politikas analīzei un ietekmes novērtēšanai
Politikas joma, nozare**	Vides politika, Vides aizsardzība
Pētījuma ģeogrāfiskais aptvērums (visa Latvija vai noteikts reģions/novads)	Latvija
Pētījuma mērķa grupa/-as (piemēram, Latvijas iedzīvotāji darbības vecumā)	- Komersanti pārtikas piegādes ķēdes posmi (primārā ražošana; pārstrāde un ražošana; pārtikas mazumtirdzniecība un citāda izplatīšana; restorāni un ēdināšanas pakalpojumi). - Mājāsaimniecības - Atkritumu apsaimniekošanas komersanti - Dzīvnieku izcelsmes blakusproduktu apsaimniekošanas komersanti

Pētījumā izmantotās metodes pēc informācijas ieguves veida:		
	1) tiesību aktu vai politikas plānošanas dokumentu analīze	Attiecināms
	2) statistikas datu analīze	Attiecināms
	3) esošo pētījumu datu sekundārā analīze	Attiecināms
	4) padziļināto/ekspertu interviju veikšana un analīze	N/A
	5) fokusa grupu diskusiju veikšana un analīze	N/A
	6) gadījumu izpēte	N/A
	7) kvantitatīvās aptaujas veikšana un datu analīze	Attiecināms
	8) citas metodes (norādīt, kādas)	N/A
Kvantitatīvās pētījuma metodes (ja attiecināms):		Attiecināms
	1) aptaujas izlases metode	Attiecināms
	2) aptaujāto/anketēto respondentu/vienību skaits	150
Kvalitatīvās pētījuma metodes (ja attiecināms):		N/A
	1) padziļināto/ekspertu interviju skaits (ja attiecināms)	N/A
	2) fokusa grupu diskusiju skaits (ja attiecināms)	N/A
Izmantotās analīzes grupas (griezumi)		Pārtikas piegādes ķēdes posmi (primārā ražošana; pārstrāde un ražošana; pārtikas mazumtirdzniecība un citāda izplatīšana; restorāni un ēdināšanas pakalpojumi; māsaimniecības).
Pētījuma pasūtītāja kontaktinformācija		Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija Reģ. nr.: 90000028508 Adrese: Peldu iela 25, Rīga, LV-1494 Ilze Doniņa, tālrunis: 67026515, e-pasts: ilze.donina@varam.gov.lv
Pētījuma autori*** (autortiesību subjekti)		Biedrība "Latvijas Atkritumu saimniecības asociācija" Reģ. nr.: 40008009597 Adrese: Rīga, Kuršu iela 9 - 2, LV-1006